

VIDA PAGESA

Flumina amem silvasque inglorius!

(Virgili)

Anava concirós ran d'una torrentera
hont buyda'l benolent brial la primavera
fins dins l'hivern mateix; ja s'era pòst el sol:
l'hora del trobador, l'hora del rossinyol!
—¿Que cercas? —me digué tot baix una escomesa.
—Esquexos del mantell reyal de ma infantesa;
cerch el ressò perdut d'una gentil cansó,
cerch dolsos borrallons d'antiga ilusió
que l'infantesa en flor muntant, muntant, debana,
aquí dexats, com un anyell hi pert sa llana;
cerch nius de rossinyols qui lluny se'n son anats,
cerch ja fruyta des flors y somnis ja espigats...
esquexos del mantell reyal de ma infantesa
jo cerch pera sarzir ma vella juvenesa.. —
No sé ab quina amargor ay! tot axò vaig di'
quan gust de cendra y mort sentía jo dins mí.

Ja no'm puch recordar sense íntima anyoransa
del temps gentil en que treu vert tota esperança
y espiga sense por a l'era ni al molí...
Llavors vellut d'herbey floreix en tot camí;
llavors es més blau l'or magnífich de la molsa;
llavors plou el cel clar rosada molt més dolça;
les branques tenen nius y lliris tots els cims;
tremolejant de pler somnían els sapins

ab els amors llunyans de càlides palmeres;
 hi hà papallons novells sobre les flors primeres;
 vibran insectes d'or; y al cayre dels nius blans
 ja hi cantan els aucells nascuts del día abans,
 y tenen tremolors llurs ales no vestides;
 rumbejan vastament immensitats florides,
 y escampa un abril blau son reyne canviant:
 flors qui rossegan, flors qui s'alsan, enllassant
 flors ab perfum, y flors qui tomban inodores...
 ¡Oh, caminoy estret qui vers el cel t'arboras!
 De cara al sol ixent ¡quín bon pujar que farà!
 Diuen aucells y flors: Amich, tórna demà!!

Montanya culminant, salut, benhaurat cim!
 Des tu, la creació qui's punta en arch sublim
 plè de blavó'indulgent tocant en l'alta serra
 s'exten, clar y profon, encobehint la terra.
 Des tu, veyal's sembrats curulls d'or virginal
 que madurava, encès, un sol pontifical
 y's removían, crespes, com ab remor marina;
 immensos olivars tot plens de pau divina
 hont, com un degotís qui filtra clar y nèt,
 s'oía, intermitent, el cant d'un buscaret;
 dels pobles y molins l'escampadissa blanca
 radiosos dins la llum daurada qui demanca
 concèntrica inflamant les purpres del Ponent
 hont va a colgarse'l sol pomposa y lentament.
 Alsa tot fumeral sa blanca fumerola,
 y's sent el monorrim de lenta siquiola
 que'ls ecos més atents no saben repetí'
 y sura ab veu de plor com un adeu sens fi.
 Palpitan vagament les rústiques tonades
 d'amor; y capvesprals devallan acoblades,
 qui sab còm ni d'ahont, les èglogues brunzents...
 aucells qui llurs cançons cantavan altre temps.
 La rosa del Ponent a poch a poch s'esflora,
 y el primé'estel qui surt es com un ull qui plora...
 Dexa'l treball la gent colrada com els grins,
 y ab formigueig espès negrejan els camins...
 Axò es un himne immens qui té frescor d'idili...

Oh! súrt, n'es hora ja, crepuscular Virgili,
 oh musical pastor daurat de sol ponent,
 d'harmoniós halè, de galta pubescent!
 Suaus, volan per tot faels melancolies
 y com un vol lleuger de vagues poesies
 ta flauta va cercant per exhalarshi en plor...
 ¡Cànta, qu'aquesta pau val més que l'índich or,
 que més que'l trono excels que l'inquietut socava,
 més que la purpra honor de qualque espatlla esclava,
 be val, oh sol morent, la púrpura immortal
 que dexas rossegar al cap d'aquell serral!
 Cànta'l bramul del bou qu'en lenta pau pastura
 y reflecteix dins l'ull tan dols la gran planura:
 el llenyater cantant devall el penyal blau:
 el bosch plè d'ombra y nius. Ab borbolleig suau
 ratjan tos versos plens de picarols d'ovelles
 y dols remorejar d'exams novells d'abelles,
 per sobre la frescor del regueró distant
 qui rima l'alt silenci ab un sospir constat,
 dementres que s'exten suau, esponsalicia,
 feconda, confident, per tot l'ombra propicia...
 Es tart. La vasta nit d'estels l'exèrcit clar
 ja mena sobre'ls dors vastíssim de la mar.

Oydà! La mar, la mar, la mar inspiradora
 la mar semprefloreant, la mar engendradora!
 El vert més colorit no arriba a tos satins.
 Ton ritme immens no cab dins mos alexandrins.
 La mar divina, al lluny, pareix que no palpita,
 son blau s'exten com un sonriure d'Afrodita,
 de l'Afrodita d'or que'l món va fecondar
 al tórçer sos cabells, humida de la mar.
 Oh mar! Tu ho covas tot. De tu ressurt el día
 qu'esquexa en part sangnant l'abisme qu'il congría;
 dilatas per l'orient grans púrpures natalis
 y donas a son bres murmuris triomfals.
 De tu ne treu la nit tot constel·lada y bruna
 l'or vell de sos estels y'l nacre de sa lluna
 y l'ombra qui condorm l'or fos del horitzó
 y's va amparant del món ab sa crexent maró'.

Oh mar, copa d'Homer; bres de la Poesía
que, ab algues als cabells divins, de tu'n sorgía,
dèxam xuclar la font eterna de ten pit,
y ab ones fecondants anégam l'esperit!

Axí'l poble alterós mos anys d'infant nodria
donantme a bastament pà negre y poesia.
Oh sí! Deu vos ho pach, montanyes paternals
que'm fereu tant de be, prenintme brassos alts
y revelant al ull absort les maravelles
de veure ab aix voltors y amunt dansar estrelles.
Qu'en paga, cada hivern l'immensa Mà de Deu
vos doni l'unció suprema de la neu...
Que us vesten, rost avall, hirsutes les boscuries
honor del cim sagrat y niu de les centuries...
Que, cada nit, un foch qu'allunye sos recels
encenga a la faror suprema dels estels
el carboner senzill; sonants y frescoroses
pels grans clivells del flanch s'amollin fonts undoses...
y a l'ombra paternal, vegeti aquí mon cor
com l'herba dels penyals, sens gloria, sense flor.